

De huidtherapeut

L. Kuhlmann*

In onderstaand artikel geeft de auteur een overzicht van haar werkzaamheden als huidtherapeut in een algemeen ziekenhuis. Voordat ze als huidtherapeut in het ziekenhuis begon heeft ze eerst de opleiding tot schoonheidsspecialiste gedaan, gevolgd door de hbo-opleiding Huidtherapeut en was ze enkele jaren werkzaam in een cosmetische kliniek.

Foto 1. Werksituatie binnen Rijnstate ziekenhuis.

Welke behandelingen worden uitgevoerd en hoe

Op de poli Dermatologie werkt de huidtherapeut veel samen met dermatologen en verpleegkundigen. Samen proberen ze patiënten de beste behandeloptie te geven. Er worden zowel medische als cosmetische laserbehandelingen uitgevoerd.

Dit kan onder andere voor pigmentatie, bloedvaten, acne, littekens, overbeharing, huidverbetering en wratten. Door middel van laser/licht kunnen we bijvoorbeeld pigmentvlekken lichter maken (foto 2,3) en vaatjes verdwijnen. Elke laser heeft een ander doel (chromofoor) in de huid, zoals bijvoorbeeld bloed, pigment en water.

De energie wordt het meest afgegeven aan dit chromofoor. In het geval van rosacea (een chronische huidaandoening in het gelaat), is bloed het chromofoor waar de laserbehandeling op gericht is. De dermatologen behandelen rosacea met medicatie, waarbij de huidtherapeut de roodheid behandelt door middel van IPL (Intense Pulsed Light). Door combinatie van beide therapieën zijn patiënten snel van de klachten af.

Voor de behandeling van acne, rosacea pigment en huidverbetering wordt met chemische peelings gewerkt. Dit zijn verschillende zuren die kunnen worden aangebracht in meerdere lagen op de huid. Elk zuur heeft andere kenmerken en een (iets) andere uitwerking op de huid. Voor acne wordt bijvoorbeeld salicylzuur gebruikt vanwege de talgoplossende werking. Chemische peelings kunnen worden gecombineerd met laserbehandelingen voor een betere indringdiepte en hierdoor meer resultaat.

Plasmage wordt voornamelijk gebruikt voor de behandeling van xanthelasma (gele vlekken bij de ogen), syringomen (kleine bultjes onder de ogen) en andere goedaardige huidafwijkingen. Plasmage is een soort pen/naaldje waar plasma-energie uit komt; hierdoor ontstaat een verbinding tussen het water in de huid en de energie. Hierdoor kan de huid laagje voor laagje verdampen. Doordat er heel precies en oppervlakkig gewerkt wordt is de kans op littekenvorming erg klein. Daarnaast kunnen eventuele bloedvaatjes die open gaan direct dichtbranden worden.

Naast de huidtherapeutische behandelingen worden mensen over de verzorging van hun huid geadviseerd en het effect van zowel interne als externe invloeden op de huid besproken.

Externe invloeden op de huid zijn onder andere zonlicht en werkomstandigheden. Onder interne factoren verstaan we bijvoorbeeld het ouder worden, hormonen (bijv. zwangerschap), roken, voeding en bepaalde ziektebeelden (diabetes).

Foto 2. Voor behandeling van pigmentatie in het gelaat door middel van laser.

Foto 3. Na behandeling van pigmentatie in het gelaat door middel van laser.

Wat maakt het vak huidtherapie leuk

Het draait om de patiënt. Het is geweldig om te zien en te horen dat door de behandelingen iemand weer zonder make-up de deur uit gaat, zich zelfverzekerder voelt of mensen weer in de ogen durft te kijken. Veel patiënten gaan gebukt onder hun aandoening. Met de behandelingen wordt zichtbaar resultaat bereikt, maar ook klachten als jeuk, branderigheid of een trekkerig gevoel verminderen. Zelf heb ik jaren acnéklachten gehad dus ik weet hoe vervelend het kan zijn om met een huidaandoening elke dag op te staan. De huidtherapeut kan het verschil maken. Ze maken elke dag mensen blij!

Doen alle huidtherapeuten allemaal hetzelfde werk

In Nederland wordt de opleiding huidtherapie aangeboden door de Hogeschool Utrecht en de Haagse Hogeschool. In Utrecht wordt de student direct vanaf het eerste jaar voorbereid op de praktijk door aan de slag te gaan in de kliniek van de Hogeschool. Hier worden onder leiding van vierdejaars studenten en docenten patiënten behandeld. In principe wordt iedereen hetzelfde opgeleid. De stages tijdens de opleiding en het werk na de opleiding bepalen

voornamelijk welke richting de student opgaat. Dit kan de medische kant zijn met oedeemtherapie en wondbehandelingen of meer de cosmetische kant met onder andere laser, peelings en producten. Er zijn veel huidtherapeuten die medisch en cosmetisch combineren. Zelf heb ik mijn stages en werk zo gekozen dat ik precies op de grens van medisch en cosmetisch werkzaam kan zijn. Waarbij voor mij een grote rol voor de verschillende lasers. Zo behandel ik medische aandoeningen, zoals acne, rosacea, littekens en wijnvlekken. Maar ook cosmetische indicaties als couperose (foto 4,5), pigmentvlekken en fijne lijntjes.

Wanneer gaat iemand naar een dermatoloog en wanneer naar een huidtherapeut

De huidtherapeut is niet opgeleid tot arts. Wel leer je in de vierjarige opleiding veel over fysiologie, pathologie, medicatie en verschillende ziektebeelden. Als huidtherapeut behandel je de zieke, aangedane huid met verschillende technieken, zoals lasers, peeling en producten. Als huidtherapeut is het daarom belangrijk om je grenzen te kennen en te realiseren dat doorsturen naar een dermatoloog soms het beste advies is. Dermatologen behandelen de zieke en de aangedane huid, maar met andere technie-

Foto 4. Voor behandeling van teleangiectasieën in het gelaat.

Foto 5. Na behandeling van teleangiectasieën in het gelaat door middel van laser.

ken, zoals chirurgie en medicatie. Huidtherapeuten zijn niet opgeleid om te opereren of medicijnen voor te schrijven. Het is belangrijk om eerst de juiste diagnose te stellen; hier is een grote rol weggelegd voor de dermatoloog, zeker als het gaat om niet veel voorkomende huid-aandoeningen. Door de juiste diagnose kan de huidtherapeut een goed behandelplan opstellen. Op de poli Dermatologie van het Rijnstate Ziekenhuis is er een nauwe samenwerking tussen dermatologen en huidtherapeuten. Hierdoor worden diagnoses vanaf verschillende invalshoeken bekeken en kan de beste zorg worden geleverd. Dit verschilt met het werk van huidtherapeuten in de eerste lijn.

Kosten en vergoedingen

Patiënten die een huidtherapeut bezoeken betalen vaak zelf deze kosten. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. De kosten voor oedeemtherapie wordt vaak direct gedeclareerd door de huidtherapeut bij de zorgverzekeraar. Dit kan uit de basisverzekering of de aanvullende verzekering zijn. Dit verschilt per diagnose. Daarnaast zijn er steeds meer zorgverzekeraars die vanuit de aanvullende verzekering huidbehandelingen, zoals laserontharing, pigment en vasculaire aandoeningen, van het gelaat vergoeden. De kosten declareert de patiënt meestal zelf. Om voor vergoeding in aanmerking te komen moet de huidtherapeut en de behandeling aan specifieke eisen voldoen. Zo moet de huidtherapeut aangesloten zijn bij de Nederlandse Vereniging van Huidtherapie. Daarnaast is er meestal een maximaal bedrag vastgesteld.

Verschil schoonheidsspecialist en huidtherapeut

De schoonheidsspecialiste voert met name niet-invasieve cosmetische behandelingen uit. Dit kunnen uiteenlopende behandelingen zijn, zoals massages, epilieren van wenkbrauwen en milde peelings. Het belangrijkste doel is hierbij ontspanning en schoonheid. Behandelingen bij een

huidtherapeut zijn zelden ontspannen; het doel is verbetering van het huidprobleem. De opleiding tot huidtherapeut is een medische opleiding waarbij veel theoretische kennis wordt gecombineerd met de praktijk. De huidtherapeut moet zich elke vijf jaar laten herregistreren in het kwaliteitsregister paramedici, waarmee deze aantoonbaar als paramedicus te voldoen aan de kwaliteitseisen die zijn opgesteld door de beroepsgroep.

Hoe ziet het vak er in de toekomst uit

Het vak en het werkgebied van de huidtherapeut blijft naar mijn mening de komende jaren groeien. De vraag naar een gezonde, mooie huid blijft stijgen en de huidtherapeut kan hier een belangrijke rol in spelen door de directe toegankelijkheid. Inzichten en technieken blijven zich constant ontwikkelen, de apparatuur wordt steeds veiliger, effectiever en gemakkelijker in gebruik. Daarnaast denk ik dat de huidtherapeut een steeds belangrijkere rol gaat spelen in preventie. Denk hierbij aan bescherming tegen UV-licht. Ik hoop dat in de toekomst een grotere groep zorgprofessionals die betrokken zijn bij patiënten met huidklachten meer gaan samenwerken. Denk daarbij aan de huisarts, dermatologen, thuiszorg en eventueel verpleegkundigen. Huidtherapeuten zijn goed opgeleid om zelfstandig een groot deel van deze zorg op zich te nemen, mits de patiënt op de juiste plek terecht komt.

Met dank aan Dr. Simón-Castellvi (hoofd chirurgie van het vorige segment van de Simón Oogheelkunde Kliniek in Barcelona, waar hij ook hoofd is van oculoplastische en dermo-esthetische chirurgie) voor de foto's 2-5.

* Lauri Kuhlmann, huidtherapeut poli Dermatologie, Rijnstate Ziekenhuis, locatie Velp
lkuhlmann@rijnstate.nl